

BRUK KONSERTEN!

Samspill,
opplevelse
og læring

Å SKRIVE SAMMEN

Å skrive eller komponere i fellesskap betyr å gi fra seg styringen. Vi kan sammenligne metoden med arket som brettes flere ganger, og så tegner én hodet, en annen overkroppen, en tredje beina, og til slutt har vi tegnet en meget underlig skapning. Når vi gjør dette med en tekst, dukker det ofte opp underlige språklige bilder som vi ikke hadde klart å produsere ellers. Ta utgangspunkt i konserten med slagverktrioen Pinguins og finn nøkkelord som beskriver konserten, og som blir utgangspunktet for undervisningsopplegget.

FAG norsk, musikk

EMNE kreativt idéarbeid, komposisjon

MÅLGRUPPE 5. - 7. årstrinn

TIDSRAMME Modul 1: ca. 30 til 60 min. Modul 2: ca. 30 til 60 min

RESSURSER tavle, ark, penner, konsertinformasjon

MÅL LK06

Skriving benyttes også til å eksperimentere med språklig rim, rytme og klang (å kunne uttrykke seg skriftlig i musikkfaget). Elevene skal sette sammen musikalske grunnelementer som klang, rytme, dynamikk og melodiske motvier til små komposisjoner (musikk 2. årstrinn). Elevene skal lage egne komposisjoner med utgangspunkt i enkle musikalske former og motiver og bruke grafisk notasjon til å lage skisser av komposisjonene (musikk 7. årstrinn).

FRAMGANGSMÅTE

modul 1: Musikk kan noteres på ulike måter og grafisk notasjon i musikkssammenheng en måte å notere lyd/musikk på ved bruk av tegninger og enkle symboler. Bruk et nøkkelord fra konserten med Hands off, det kan være et instrument eller et ord elevene synes beskriver konserten. Skriv ordet på tavla, f.eks. MUSIKK. Nå skal dere lage en lyd til hver bokstav. Sammen med elevene bestemmer dere hvordan hver bokstav skal uttales. La dere inspirere av bokstavens klang. For eksempel:

M: Lang, mørk lyd, mezzoforte

U: Bølger opp og ned på stemmen, tutende klang

S: Lang, tonløs s-lyd som holdes

I: Clusterakkorder, be elevene tenke på hver sin tone, telle til tre og deretter syng de tenkte tonene samtidig på vokalen I.

K: Repeterende korte toner på en toneløs k-lyd. Lyden kan forandres ved at man har ulik munnstilling.

K: Som over.

La hver bokstav få sitt symbol som symboliserer hvordan lyden skal fremføres. K kan for eksempel vises med prikker, I som streker oppover hverandre. Tegn symbolene på tavla. La en elev være dirigent, og fremfør ordet. Dirigenten bestemmer lengden på hver bokstav og dynamikken. Del elevgruppen i to, og la to elever være dirigenter. De skal nå lede hver sin gruppe, og ordet skal fremføres tostemt. Den ene gruppen starter forfra, mens den andre starter bakfra. Fremfør ordet flere ganger. Prøv dere gjerne på kanon.

modul 2: Ta utgangspunkt i nøkkelord som beskriver konserten, for eksempel lyd, trommer, virtuositet, ballong eller lignende. Disse ordene kan brukes som utgangspunkt for begge modulene. Elevene sitter i ring rundt et bord og arbeider to og to. Begge skriver hvert sitt

BRUK KONSERTEN!

Samspill,
opplevelse
og læring

nøkkelord på et ark, f.eks. BALLONG. Elevene bytter ark og arbeider med å fylle inn ordene i omtrent 10 minutter. Ordet avgjør diktets lengde, som i dette tilfellet (BALLONG) blir på 7 linjer med syv setninger. Den første setningen begynner på B, den andre på A og så videre. Etterpå leses diktene høyt.

Velg så nye nøkkelord, som elevene skriver på nye ark. Nå jobber alle elevene sammen. Arket sendes én plass til venstre, og eleven som sitter der fyller ut et ord på den første bokstaven. Så sendes arket enda en plass til venstre. Hold øvelsen gående i 10 minutter. Diktene leses opp i plenum. Øvelsen kan også gjøres muntlig muntlig i klassen. Da skrives utgangordet på tavla. For å utvide øvelsen, kan man nå be om hele setninger. Et dikt kan bli seende slik ut, med utgangspunkt i ordet KANAL:

Krangelen eskalerte
Argumentene ble meningsløse
Nakne stod de i oppgangen og skrek til hverandre
■ Andersen kom ut og sa:
■ Let it be

HVORFOR

- Elevene øver seg i å frigjøre seg fra normer og tanker om hvordan en musikk skal utformes.
- Elevene senker terskelen for det å komponere gjennom lek.
- Det å komponere i fellesskap trener samarbeidsevnen og respekten for andres arbeid.
- Elevene skriver seg inn i temaet for konserten gjennom å jobbe med nøkkelord, og skaper seg dermed en forventning til konsertbesøket.
- Elevene lærer seg å lage en liten komposisjon med utgangspunkt i et ord og blir bevisste på ulike former på musikken.

TIPS TIL VIDEREFØRING

Diktene elevene skriver kan brukes til mye. De kan settes sammen til en diktsamling, enten som et hefte eller på en nettside. Diktene kan males, de kan trykkes på t-skjorter eller man kan sette musikk til dem. Bruk diktene i musikkundervisningen og se hva slags musikk som passer til diktene. Kan de synges? Eller kanskje de kan leses høyt med musikk til?

www.rikskonsertene.no/brukkonserten

